

På trods af adskillige afbureaukratiseringstiltag er skiftende regeringer siden 80'erne ikke lykkedes med at få standset regelmøllen. I dette notat præsenteres et konkret forslag til et bureaukratiloft, der kan virke i praksis.

- **Bureaukratiloftet skal mindske regelmængden markant**

Bureaukratiloftet skal i løbet af de første tre år reducere antallet af regler, som staten stiller overfor borgere, virksomheder og ikke-statslige institutioner herunder kommuner og regioner, med mindst 25 procent.

- **Bureaukratiloftet skal spare samfundet milliarder**

Bureaukratiloftet skal reducere de administrative byrder hos virksomheder, det offentlige og borgerne med mindst 15 mia. kr. om året i alt samt de samfundsøkonomiske omkostninger med mindst 15 mia. kr. om året.

- **"1 ind, 2 ud"-model skal sikre fremdrift**

En "1 ind, 2 ud"-model for regler, administrative byrder og samfundsøkonomiske omkostninger, hvor enhver ny regel, byrde eller omkostning skal "finansieres" ved at afskaffe (mindst) dobbelt så mange regler, byrder eller omkostninger, skal sikre fremdrift fra dag ét.

- **Årlige regelbudgetter fastsættes af Økonomiudvalget**

De årlige regelbudgetter for hvert ministerium aftales i regeringens økonomiudvalg. De årlige budgetter skal samlet set medføre, at man i løbet af tre år når målsætningen for bureaukratiloftet.

- **Finansministeriet udfærdiger vejledninger**

Finansministeriet udfærdiger vejledninger og offentliggør bureaukratilofts-notater og data med input fra de enkelte ministerier.

- **Rigsrevisionen skal sikre ensartet implementering**

Rigsrevisionen reviderer efterlevelsen af bureaukratiloftet, herunder at Finansministeriets vejledninger bliver fulgt, og at opgørelsen foregår ensartet i de forskellige ministerier.

- **Offentlig indsigt skal sikre disciplin**

Hvert år udarbejdes et bureaukratilofts-notat med centrale resultater. Derudover offentliggøres data for optællingen i et let tilgængeligt format.

Indholdsfortegnelse

Baggrund.....	3
Bureaukratiloftets målsætning og dets tre hovedprincipper	5
Bureaukratiloftets målsætning	5
Bureaukratiloftets hovedprincipper.....	5
Bureaukratiloftet vil have stor effekt på regelmængden og løfte væksten markant.....	6
Første princip: 1 ind, 2 ud	8
Hvad er en regel?	8
Proportionalitet i administrative byrder og samfundsøkonomiske omkostninger	12
Andet princip: Regelbudgetter og klar ansvarsfordeling	13
Tredje princip: Løbende opfølgning.....	14
Bilag: Optælling af regler i praksis	15
Eksempler på hvordan regler tælles.....	15
Eksempler, der ikke tælles som en regel	19
Eksempel på output af optællingen.....	20
Referencer	22

Baggrund

Der er et meget stort vækstpotentiale i at stoppe stigningen i mængden af regulering og gradvist nedbringe den. En metode er at indføre et bureaukratiloft (som bør suppleres med målrettet deregulering). Det kræver dog omhyggelig tilrettelæggelse at definere og implementere et bureaukratiloft i praksis. Nedenfor præsenteres en model for, hvordan en regering kan gennemføre et bureaukratiloft i praksis.

Siden 1989 er regelmængden i Danmark næsten tredoblet. Fra 7,5 mio. ord i 1989 til 19,3 mio. ord i 2022, svarende til en årlig vækst på 2,9% om året.

Der er klar videnskabelig evidens for, at regulering begrænser borgernes og virksomhedernes mulighed for at skabe økonomisk vækst¹. Selvom økonomisk vækst ikke er et mål i sig selv, er økonomisk vækst en indikator for, i hvor høj grad man har et velfungerende samfund, hvor borgere og virksomheder kan løse hinandens problemer, uden at staten lægger hindringer i vejen i form af høje skatter eller omfangsrig regulering og bureaukrati.

Samtidig har der siden 1980'erne været et ønske fra skiftende regeringer om at få reduceret mængden af bureaukrati og unødvendige regler, jf. boks 1.

Boks 1

Udvalgte afbureaukratiseringstiltag fra skiftende regeringer siden 1982

År	Regering	Tiltag
1982	Poul Schlüter I	Operation regelsanering, "Det skal være lettere at være dansker"
1988	Poul Schlüter III	Handlingsplan for afbureaukratisering
1991	Poul Schlüter IV	Operation regelstorm
1995	Poul Nyrup Rasmussen II	"Kampen mod bøvllet"
2002	Anders Fogh Rasmussen I	Kampagne mod Systemdanmark (moderniseringsprogram)
2008	Anders Fogh Rasmussen III	Mere tid til velfærd
2010	Lars Løkke Rasmussen I	Plan for statslig afbureaukratisering
2012	Helle Thorning-Schmidt I	Virksomhedsforum for enklere regler
2017	Lars Løkke Rasmussen III	Enkle regler, mindre bureaukrati og "Meld en regel"-kampagnen
2018	Lars Løkke Rasmussen III	Færre regler – mindre bureaukrati
2021	Mette Frederiksen I	Danmark kan mere I

Også SVM-regeringen vil ifølge regeringsgrundlaget² have "et opgør med regler og bureaukrati". Bl.a. skal "al unødigt statslig og kommunal regulering [for velfærdssamfundet]" afskaffes, og der skal "gennemføres en sanering og begrænsning i antallet af statslige og lokale tilsyn og kontrolgaver". Desuden vil regeringen "aktivt arbejde for at mindske mængden af byrder på erhvervslivet" og "arbejde for, at de frivillige foreninger ikke drukner i bureaukrati".

De tre regeringspartier har også hver for sig meldt til kamp mod regler og bureaukrati. Socialdemokratiet ønsker, at "hvis vi fremover indfører nye regler eller krav, der tager medarbejdernes tid sammen med borgerne, så skal der samtidig fjernes et tilsvarende antal

¹ Se Herby og Andersen (2023) for en gennemgang af den økonomiske litteratur.

² SVM-regeringen (2022)

eksisterende regler eller krav. En regel ind – en regel ud”³, Venstre vil indføre et skatte-, afgifts- og byrdestop for at lette danske virksomheders byrder med 3 mia. kr.⁴, og Moderaterne vil ”bureaukratiet til livs til gavn for danskerne” og ”fjerne besværlige og væksthæmmende regler”.⁵

Også uden for regeringen har man fokus på problemerne med skadeligt bureaukrati og overregulering.

Liberal Alliance vil ”indføre et princip om, at der skal fjernes to regler, hver gang vi indfører en ny”⁶. Det samme vil Nye Borgerlige, som derudover har et mål om en ”halvering af regelmængden i løbet af 15 år”⁷, mens Radikale Venstre ønsker at ”samtlige ministerier skal fjerne 1 pct. af alle deres regler hvert år”.⁸

Konservative ønsker ”bedre rammevilkår og et opgør med regeltyranni fra det offentlige” og vil bekæmpe ”unødigt bureaukrati og overflødige regler”⁹, Danmarksdemokraterne vil ”begrænse Folketingets og EU’s regelmaskine, så virksomhederne ikke skal forholde sig til en hel jungle af bureaukrati”¹⁰ og Dansk Folkeparti mener, at ”vækstdræber nr. 1 er bureaukrati og regler” og at ”der er for mange indrapporteringskrav til det offentlige”¹¹.

Enhedslisten mener, at ”der er brug for et opgør med den kortsigtede styring af den offentlige sektor, hvor for meget bureaukrati og kontrol og for mange krav om dokumentation fjerner tid fra kerneopgaverne”¹², SF ønsker at ”afskaffe en masse af det daglige bureaukrati”¹³, og Alternativet ønsker, at ”bureaukrati og kontrol skal erstattes med frihed, tillid og faglig integritet”¹⁴.

Folketingets partier er ikke enige om, hvor afbureaukratiseringen og dereguleringen skal finde sted. Nogle ønsker at fokusere på den offentlige sektor, mens andre vil fokusere på den private sektor. Og endelig vil nogle gøre op med regelmængden generelt.

Et bureaukratiloft sikrer *retningen* for regulering og bureaukrati, men det vil være de løbende politiske forhandlinger og prioriteringer, som afgør, hvilke konkrete regler, der bliver fjernet.

I det følgende beskrives en konkret model for et bureaukratiloft, der kan indfri det politiske mål om at komme skadeligt bureaukrati og overregulering til livs. Bureaukratiloftet er bl.a. baseret på erfaringerne fra British Columbia og VK-regeringens arbejde med at reducere erhvervslivets byrder i 00’erne.¹⁵

Først beskrives overordnet bureaukratiloftets målsætning samt dets tre hovedprincipper fra side 5. Dernæst dokumenteres bureaukratiloftets økonomiske potentiale på side 6, hvorefter hvert af de tre hovedprincipper beskrives nærmere på side 8 til 14. Bilaget på side 15 indeholder en nærmere beskrivelse af – og eksempler på – hvordan antallet af regler tælles i praksis.

³ S-regeringen (2022)

⁴ Venstre (2022)

⁵ Moderaterne (2022)

⁶ Liberal Alliance (2022)

⁷ Nye Borgerlige (2022)

⁸ Radikale Venstre (2022)

⁹ Konservative (2022)

¹⁰ Danmarksdemokraterne (2023)

¹¹ Dansk Folkeparti (2022)

¹² Enhedslisten (2022)

¹³ SF (2022)

¹⁴ Alternativet (2022)

¹⁵ Erfaringerne er nærmere beskrevet i Herby og Andersen (2022).

Bureaukratiloftets målsætning og dets tre hovedprincipper

Bureaukratiloftets målsætning

I løbet af bureaukratiloftets første tre år skal

- antallet af regler reduceres med mindst 25%¹⁶,
- de samlede administrative byrder i virksomheder, i det offentlige og hos borgerne reduceres med mindst 15 mia. kr. i alt¹⁷, og
- de årlige samfundsøkonomiske omkostninger ved regulering reduceres med mindst 15 mia. kr.¹⁸

Bureaukratiloftets hovedprincipper

Målsætning opnås bl.a. ved at anvende følgende principper for bureaukratiloftet:

- 1) "1 ind, 2 ud"-model for:
 - a) regler: Hver gang man indfører en ny regel, skal man fjerne to eksisterende regler.
 - b) administrative byrder¹⁹ i *hele* samfundet: Hver gang man indfører en ny regel, hvor de administrative byrder for borgere, virksomheder eller det offentlige vurderes at overstige 2½ mio. kr. samlet set over 10 år²⁰, fjernes mindst dobbelt så mange eksisterende administrative byrder.
 - c) samfundsøkonomiske omkostninger: Hver gang man indfører en ny regel, hvor de samfundsøkonomiske omkostninger vurderes at være væsentlige, skal man fjerne mindst dobbelt så mange eksisterende samfundsøkonomiske omkostninger.²¹
- 2) Regelbudgetter og klar ansvarsfordeling: Regeringens økonomiudvalg beslutter årlige regelbudgetter, hvor hvert ministerium bindes til et mål for antal regler, administrative byrder og samfundsøkonomiske omkostninger.

¹⁶ En reduktion på 25% vil betyde, at antallet af regler kommer tilbage på samme niveau som for 10-15 år siden, jf. figur 1 på side 6. Til sammenligning reducerede British Columbia antallet af regler med 38% på tre år, efter de indførte end "1 ind, 2 ud"-model, og har i dag ca. halveret antallet af regler.

¹⁷ Til sammenligning blev de administrative byrder reduceret med 24,6% fra 2001 til 2010 svarende til ca. 10 mia. kr. i 2023-priser, se Økonomi- og erhvervsministeren (2011).

¹⁸ Produktivitetskommissionen (2013) vurderede til sammenligning, at en væsentlig lempelse af planlovens bestemmelser om placering og størrelse af nye butikker, og en mere konkurrencefremmende regulering af netværksservicebrancherne ville øge produktiviteten med 3-4 mia. kr. om året. 15 mia. kr. svarer til ca. 1/4 af det økonomiske potentiale ved blot at bremse regelvæksten i 10 år, jf. bilag 2.

¹⁹ Baseret på AMVAB-metoden. AMVAB står for "Aktivitetsbaseret måling af virksomhedernes administrative byrder". Metoden er henvendt til at bestemme de administrative byrder for erhvervslivet. VK Regeringen II meldte i 2005 ud, at den ville reducere de administrative byrder med 25% inden 2010 – et mål, der blev nået, se Økonomi- og erhvervsministeren (2005) og Økonomi- og erhvervsministeren (2011). Bemærk, at målet i bureaukratiloftet ikke kun gælder for erhvervslivet, men også for det offentlige og borgerne. Bækgaard (2023) beskriver, hvordan de administrative kan opleves som betydelige for borgerne og føre til øget ulighed.

²⁰ Dette er en væsentlig stramning ift. til kravet i dag, som er at AMVAB skal foretages, hvis de administrative konsekvenser for virksomhederne vurderes til at være over 4 mio. kr. årligt, se <https://erhvervsstyrelsen.dk/administrative-konsekvensvurderinger>. Da AMVAB-målingerne er relativt billige at gennemføre, er der imidlertid gode argumenter for at sænke grænsen betydeligt med henblik på at få et mere effektivt bureaukratiloft.

²¹ Der er forskellige traditioner og muligheder for at lave samfundsøkonomiske analyser på forskellige ressortområder. På transportområdet er man meget langt med brugen af samfundsøkonomiske analyser, mens anvendelsen på andre områder er langt mere begrænset. Der er derfor svært at fastsætte en nøjagtig grænse for, hvornår der skal laves samfundsøkonomiske analyser.

- 3) Løbende opfølgning: Hvert år udgiver regeringen en samlet oversigt over udviklingen i målsætningerne samlet og for hvert ministerium. Oversigten suppleres med et datasæt over samtlige regler i Danmark.

Hvis "1 ind, 2 ud"-modellen ikke er tilstrækkelig til at nå målsætningen for færre regler, færre administrative byrder og færre samfundsøkonomiske omkostninger inden for tre år, skal målsætningen nås gennem målrettet deregulering.

Når målsætningen er opnået, kan "1 ind, 2 ud"-modellen for regler, administrative byrder og samfundsøkonomiske omkostninger erstattes med en "1 ind, 1 ud"-model baseret på samme grundlæggende principper.

De tre hovedprincipper er beskrevet nærmere på siderne 8 til 14.

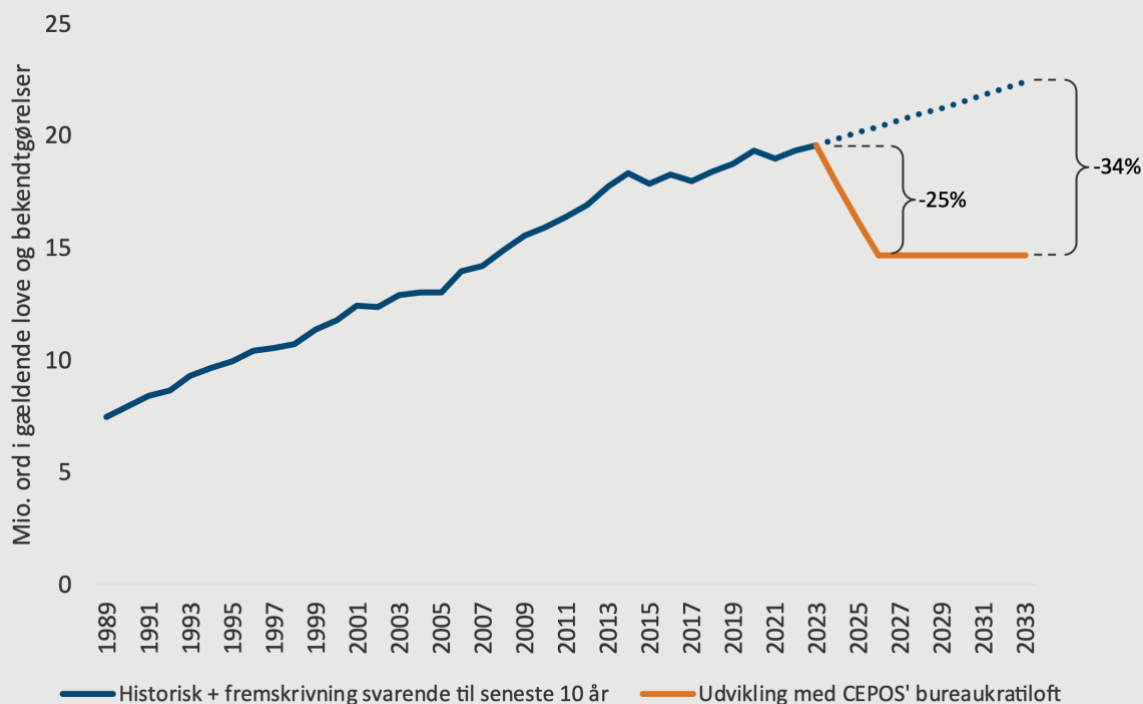
Bureaukratiloftet vil have stor effekt på regelmængden og løfte væksten markant

Siden 1989 er regelmængden vokset med 2,9% om året, mens regelmængden de seneste 10 år i gennemsnit er vokset med 1,4% om året. Bureaukratiloftet vil derfor ikke blot sikre, at antallet af regler reduceres i forhold til i dag, men også forhindre at antallet af regler vokser i fremtiden.

Hvis det forudsættes, at udviklingen de næste 10 år ville svare til udviklingen de foregående 10 år, betyder bureaukratiloftet samlet set, at regelmængden i 2033 vil være 34% lavere end i et alternativ, hvor stigningen i regelmængden fortsætter som hidtil.

Figur 1

Udvikling i regelmængden i scenariet med fortsat regelvækst og scenariet med bureaukratiloftet

Note: Fremskrivningen uden bureaukratiloft er baseret på den gennemsnitlige vækstrate i antal ord de seneste 10 år, mens udviklingen med bureaukratiloftet er baseret på målsætningerne i bureaukratiloftet.

Kilde: CEPOS' Reguleringsdatabase

Det store fald i regelmængden vil have stor effekt på vækstpotentialet i Danmark. Herby og Andersen (2023) estimerer på baggrund af internationale studier, herunder erfaringer fra et lignende bureaukratiloft i British Columbia i Canada, det økonomiske potentiale i et bureaukratiloft, der følger en "1 ind, 1 ud"-model. Figur 2 ovenfor viser estimater for det økonomiske potentiale i en "1 ind, 1 ud"-model med opdaterede data for Danmarks regelmængde og BNP i 2022. Figuren viser, at det økonomiske potentiale i et bureaukratiloft, der følger en "1 ind, 1 ud"-model er på mindst 62 mia. kr. over 10 år svarende til 2,2% højere BNP.

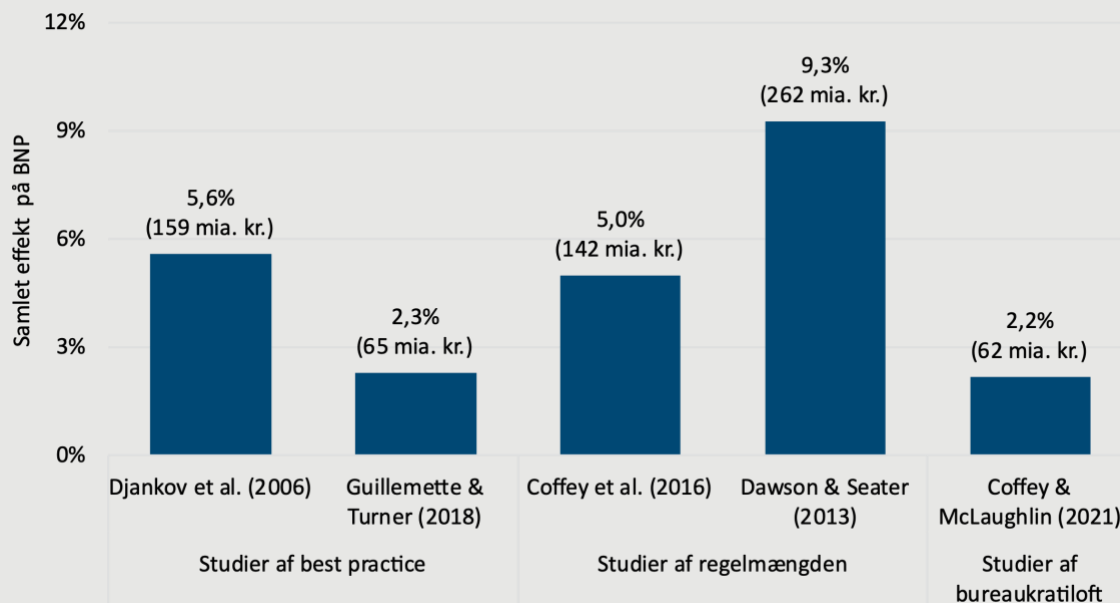
Det foreslåede bureaukratiloft er mere ambitiøst end dette. Baseret på estimaterne fra Coffey og McLaughlin (2021), som opgør de økonomiske effekter af bureaukratiloftet i British Columbia, har vi opgjort det økonomiske potentiale i bureaukratiloftet efter 10 år til 11,8% højere BNP i forhold til en et alternativ uden bureaukratiloft.²² Det svarer til, at den årlige vækstrate i gennemsnit bliver 2,7% fremfor de 1,6%, som økonomien voksede med fra 2012-2022. Der er naturligvis betydelige usikkerheder ved at overføre erfaringerne fra British Columbia til en dansk kontekst, og man bør derfor være endog meget varsom med at antage, at det fulde potentiale kan indfries.

Men selv hvis kun en mindre del af potentialet indfries, vil det få store positive økonomiske konsekvenser for danskerne.

²² Der henvises til Herby og Andersen (2023) for en beskrivelse af metoden.

Figur 2

Vækstpotentiale over 10 år hvis Danmark indfører et bureaukratiloft baseret på en "1 ind, 1 ud"-model

Kilde: Egne beregninger baseret på metoden i Herby og Andersen (2023) opdateret med data for BNP og regelmængden i 2022.

Det er derfor – stort set uanset politisk ståsted – relevant at begrænse omfanget af regulering og bureaukrati i det danske samfund.

Dette notat beskriver, hvordan en given regering kan føre bureaukratiloftet ud i praksis. Notatet bygger på erfaringer fra bl.a. Canada, to canadiske provinser (British Columbia og Manitoba), USA samt Danmark.²³

Første princip: 1 ind, 2 ud

Det første princip indebærer, at hver gang der fra statens side indføres en ny regel, en kr. i administrative byrder eller en kr. samfundsøkonomiske omkostninger, skal der samtidig fjernes henholdsvis (mindst) to statslige regler, for (mindst) to kr. administrative byrder eller for (mindst) to kr. samfundsøkonomiske omkostninger. Nye regler, byrder og omkostninger skal altså "finansieres" ved at fjerne eksisterende regler, byrder og omkostninger, ligesom nye offentlige udgifter bliver finansieret ved at skære i andre offentlige udgifter eller hæve skatterne.

Hvad er en regel?

De internationale erfaringer peger på, at et enkelt mål for regelmængden er væsentligt for at lykkes med et bureaukratiloft.

²³ Erfaringerne er beskrevet i Herby og Andersen (2022).

Fordelen ved et enkelt mål for regelmængden er, at det er let at kommunikere. Samtidig er det med et enkelt mål sværere at "snyde" og afskaffe færre regler end hensigten, end det ville være med et diffust mål for regelmængden. En ulempe ved et enkelt mål er, at det kan være svært at tage højde for nuancer. Vi har derfor foretaget en afvejning af disse principper i den endelige udformning af bureaukratiloftet. Det er afgørende, at regelmængden opgøres konsekvent, så målet er sammenligneligt over tid.

Mere komplekse mål, som administrative byrder og cost-benefit-analyser, er stadig et vigtigt instrument til at vurdere større regulatoriske indgreb, mens et bredt, gennemskueligt mål som optælling af regler er lettere at formidle og har bedre mulighed for at opfange, hvordan en masse små tilføjelser til regelsættet kan ende som en stor regulatorisk byrde.

Derudover er det vigtigt, at det er de handlinger, som følger af en given formulering i en lovtæst, bekendtgørelse eller lignende, der tages i betragtning og ikke nødvendigvis den specifikke formulering. En simpel optælling af ord er derfor ikke tilstrækkelig. Selvom der næppe er tvivl om, at den tredobling i antallet af ord i love og bekendtgørelser, vi har set i Danmark siden 1989, også afspejler en reel stigning i omfanget af regulering, svarer længden af de enkelte love og bekendtgørelser sjældent en til en omfanget af regulering.

Fx fylder den nye taxilov fra 2017²⁴ – som indebar en vis liberalisering – 5.087 ord, mens den gamle taxilov blot fyldte 2.583 ord. Flere ord kan altså godt høre sammen med mindre regulering. På den anden side betyder den eksisterende lovmængde, at det kan være nemmere at indføre omfattende regulering med få ord, fordi man kan ændre i eller henvise til eksisterende love. Et eksempel på dette er godskørselsloven, som et flertal uden om regeringen ønsker at udvide til også at omfatte varebiler. Da man i 2018 ændrede godskørselsloven²⁵, udvidede man med ganske få tilføjelser til loven, omfanget af reguleringen fra at gælde lastbiler til også at gælde varebiler.

Fremfor at tælle antal ord, paragraffer eller lignende anvendes derfor følgende definition af en regel:

- **En statslig regel defineres som ethvert krav eller forbud, som staten stiller overfor borgere, virksomheder og ikke-statslige institutioner herunder kommuner og regioner.**

Ovenstående definition bygger på principperne anvendt ved bureaukratiloft i udlandet.²⁶ Fx vil følgende tælle som én regel: *"Forhandlere af lattergas skal ved forbrugerrettet internethandel drive et effektivt alderskontrolsystem"*²⁷, et spørgeskema, hvor en virksomhed skal svare på syv spørgsmål, vil tælle for syv regler, osv. I bilagets afsnit "Eksempler på hvordan regler tælles" på side 15 har vi givet en række eksempler på, hvordan man med dette udgangspunkt tæller statslige regler.

I det følgende uddybes princippet i forhold til hvad der tælles med i opgørelsen af regelmængden.

²⁴ Se <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2017/1538>

²⁵ Se <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2018/735>. Godskørselsloven er også beskrevet i Herby (2023).

²⁶ Se Herby og Andersen (2022)

²⁷ Se "Lov om salg og markedsføring af lattergas til forbrugere" § 6 stk. 1.

Alle statslige regler tælles med

Statslige krav findes manges andre steder end i love og bekendtgørelser. Derfor skal optællingen af regler omfatte alle de steder, hvor der stilles krav til borgere, virksomheder og ikke-statslige institutioner. Det omfatter udover love og bekendtgørelser også bl.a. obligatoriske indrapporteringer, som fx spørgeskemaer fra Danmarks Statistik mv.

Hvert ministerium skal gennemgå love, bekendtgørelser og andre relevante forskrifter for deres ressortområde, for at afgøre hvilke krav og forbud de er ansvarlige for. Et overblik over krav og forbud vil forhindre dobbelttælling.

Boks 2

Indberetninger, spørgeskemaer mv. tælles med, hvis de *skal* udfyldes

Danmarks Statistik udsender hvert år omkring 350.000 anmodninger om lovpligtige virksomhedsindberetninger. Fx blev der i 2021 udsendt et spørgeskema om forskning og udviklingsarbejde, hvor virksomhederne blandt meget andet skulle svare på, hvordan deres udgifter til forskning og udviklingsarbejde er fordelt på 22 fagområder. Sådanne indrapporteringer, hvor virksomheder risikerer bøde, hvis de ikke svarer, tælles med i opgørelsen af regelmængden.

Det samme gælder fx ”kend din kunde”-krav i finanssektoren, som bl.a. betyder, at frivillige organisationer bliver mødt af omfattende dokumentationskrav, når de fx skifter kasserer. Hvert af disse krav tæller som én regel.

Forbud inkluderes i optællingen, selvom der ikke er tale om et egentligt krav. Det er oplagt, at mange forbud – fx mod drab – er gode regler, som alle er enige om. Men rimeligheden i andre forbud – fx forbuddet mod at cykle på en ladcykel ved siden af en anden cykel – er mere uklare.²⁸ Da formålet med et bureaukratiloft er at bidrage til en stærkere prioritering i statens regler – og ikke at afskaffe alle regler – tælles alle forbud med.

Vejledninger er i mange tilfælde mere omfattende end selve lovteksten og indeholder de facto krav som borgere, virksomheder, kommuner mv. ikke umiddelbart kan afvige. Men fordi der er tale om krav, som borgere og virksomheder i princippet kan udfordre, indgår vejledninger ikke i bureaukratiloftet. Det anbefales dog, at antallet af krav i vejledninger opgøres særskilt med henblik på at få overblik over omfanget, da de som nævnt ofte fungerer som de facto et krav.

Ordene ”skal”, ”må ikke”, ”må kun”, ”kan”, ”kan kun” eller ”forbudt” er stærke indikatorer for en regel. Det er ikke nok at tælle ordet som en regel, man skal også se på, hvad ordet i lovkonteksten konkret dækker over., jf. eksemplerne i ”Eksempler på hvordan regler tælles”.

Statslige regler over for kommuner og regioner indgår i bureaukratiloftet

De regler, staten fastlægger over for andre myndigheder, herunder kommuner og regioner, omfattes af bureaukratiloftet på linje med regler fastsat direkte over for borgerne.

²⁸ Færdselsloven § 49.

Ikke-statslige institutioners regler tælles ikke med

Regler fastsat af kommuner og regioner er ikke omfattet af bureaukratiloftet.

Staten genererer en masse regler for kommuner og regioner. Det sker ikke alene med formelle krav, men også i statens aftaler med kommunerne osv. Disse regler indgår i bureaukratiloftet, da de er statens ansvar.

Der er et "tragedy of the commons"-problem for staten og kommunerne på regelområdet ligesom på skatteområdet. Disse problemstillinger skal håndteres på sigt, så de statslige regler ikke blot flytter over i kommunerne, ligesom kommunernes muligheder for at regulere borgerne i form af fx planlovgivning, skal begrænses. Men ikke-statslige institutioners regler tælles for nuværende ikke med i bureaukratiloftet, medmindre de er en direkte konsekvens af statslig regulering.

Regler vægtes ikke

Der er forskel på, hvor indgribende en given regel er. Fx er en regel, der rammer mange virksomheder, alt andet lige mere indgribende, end en regel, der rammer få. Det kan derfor diskuteres, hvorvidt regler skal vægtes forskelligt, fx afhængig af hvor mange virksomheder eller borgere, der rammes af en given regel.

Det er imidlertid ikke formålstjenstligt med en vægtning af reglerne af to grunde: For det første ville en vægtning af reglerne gøre målet mindre enkelt, da det ofte ikke er klart, hvor mange der rammes af en given regel. Er alle danskere fx ramt af reglen om, at man skal have to fødder på pedalerne, eller er det kun dem, der cykler? Ved at vægte antallet af regler risikerer man, at optællingen bliver langt mindre gennemskuelig og dermed mindre effektiv.

I stedet sikrer princip 1a (stop for administrative byrder) og 1b (stop for samfundsøkonomiske omkostninger) en reel vægtning af reglerne i forhold til de samlede omkostninger for samfundet.

Regler over for umyndige indgår i optællingen

Som tidligere nævnt er formålet med et bureaukratiloft ikke at afskaffe alle regler, men derimod en stærkere prioritering i statens regler, hvorfor regler overfor umyndige også indgår i bureaukratiloftet. Det betyder, at fx et forbud mod at sælge tobak til mindreårige indgår i optællingen.

Bureaukratiloftet omfatter alle statsligt foranledigede regler, uanset hensigten og hensigtsmæssigheden.

EU-direktiver og -forordninger samt internationale konventioner mv. indgår bureaukratiloftet, og markeres særligt i optællingen

EU-direktiver og internationale konventioner som fx MARPOL og SOLAS er ikke direkte bestemt af den danske stat og er først gældende i dansk ret, når de er skrevet ind i dansk lovgivning, hvorimod forordninger er bindende retsakter fra EU.

Bureaukratiloftet omfatter alle regler, uanset om danske politikere og embedsmænd er direkte ansvarlige, eller alene er indirekte ansvarlige (fx er danske politikere ikke direkte ansvarlige for EU-direktiver, men de har et indirekte ansvar gennem bl.a. deres arbejde i EU's institutioner). Det vil

sige, at regler, der er indført via EU-direktiver eller gælder under EU-forordninger og internationale konventioner mv. indgår i bureaukratiloftet.

For at fordre en kvalificeret debat om omfanget af regler, der kommer via EU og internationale konventioner, jf. bl.a. boks 3, skal ophavet for reglerne markeres i forbindelse med optællingen. Det betyder, at fx regler der indføres i forbindelse med implementering af EU-direktiver i dansk ret, markeres med EU som ophav. I tilfælde af overimplementering, er ophavet dansk.²⁹ Det er sandsynligt, at det i praksis i mange tilfælde kan være umuligt at fastslå ophavet for en regel, og om den fx skyldes et EU-direktiv eller overimplementering af et EU-direktiv. I disse tilfælde angives ophavet skønsmæssigt.

Internationale konventioner mv., der ligger et bånd på den danske stats muligheder for fx at diskriminere mellem borgere, tælles ikke med i opgørelsen, da de begrænser staten – ikke borgere, virksomheder og ikke-statslige institutioner.

Boks 3

Selv Finanstilsynet kan ikke følge med

Siden finanskrisen er mængden af regulering på Erhvervsministeriets ressortområde mere end fordoblet. En væsentlig del af de nye regler er kommet indenfor finansområdet. Faktisk så mange, at selv Finanstilsynet ikke kan følge med. Finanstilsynet skriver på deres hjemmeside:

”Henset til den store mængde EU-regulering inden for finansiel regulering, herunder de hyppige ændringer i denne, tages således forbehold for manglende opdatering, manglende retsakter eller anden fejlagtig information i Finanstilsynets EU-lovsamling. [...] Finanstilsynet påtager sig i øvrigt intet ansvar for tab, der direkte eller indirekte kan afledes af brugen af Finanstilsynets EU-lovsamling.”

Når Finanstilsynet ikke kan holde styr på mængden af regler på det finansielle område, er det en indikation af, at væksten i regelmængden går alt for hurtigt.

Kilde: https://www.finanstilsynet.dk/lovgivning/ny_eu_lovsamling/alfabetisk-eu-lovsamling

Proportionalitet i administrative byrder og samfundsøkonomiske omkostninger

Der er ikke proportionalitet i et bureaukratiloft, hvis en ny og meget bebyrdende regel kan indføres under bureaukratiloftet ved blot at afskaffe to inferiøre regler som fx forbuddet mod at cykle ved siden af en ladcykel og påbuddet om at cykle med begge fødder på pedalerne.

Problemet er, at ”1 ind, 2 ud”-modellen for regler ikke tager højde for, at de administrative byrder og samfundsøkonomiske omkostninger varierer betydeligt regler imellem. Fx har lov om trafikelskaber³⁰, der forbyder private busselskaber at lave ruter kortere end 75 km, sandsynligvis langt større samfundsøkonomiske konsekvenser end de to cykel-regler.

Derfor er det vigtigt, at ”1 ind, 2 ud”-modellen for regler suppleres med ”1 ind, 2 ud”-modeller, der sikrer proportionaliteten i bureaukratiloftet. Dette sikres med de to øvrige delprincipper:

²⁹ Hvert fjerde EU-direktiv bliver overimplementeret, jf. Herby (2023).

³⁰ Kilde: <https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2019/207>

- "1 ind, 2 ud"-model for administrative byrder i *hele* samfundet (i virksomheder, i det offentlige og hos borgerne), når de vurderes at overstige 2½ mio. kr. over 10 år.
- "1 ind, 2 ud"-model for de årlige samfundsøkonomiske omkostninger, når de vurderes at være væsentlige.

Administrative byrder er en delmængde af de samlede samfundsøkonomiske omkostninger.³¹ De administrative byrder er de direkte omkostninger eller besparelser, som borgere, virksomheder eller ikke-statslige institutioner har ved fx at levere information til myndighederne eller en tredjepart, som følge af krav i reguleringen.³²

De samfundsøkonomiske omkostninger er de samlede konsekvenser af en given regulering og kan være betydelig selv i tilfælde, hvor de administrative byrder er meget små eller endda nul. Hvis en regering fx forbød kvinder at arbejde, ville de administrative byrder være meget små (fordi reglen er let at håndtere), men de samfundsøkonomiske omkostninger ville være enorme. Både fordi kvinderne mister deres økonomiske indtægt (de "hårde" konsekvenser), men også fordi de mister basale frihedsrettigheder, som de sætter pris på (de "bløde" konsekvenser).³³

Under bureaukratiloftet kan regulering, der medfører samfundsøkonomiske omkostninger, ikke "finansieres" ved at lave projekter (fx nye motorveje), som giver et samfundsøkonomisk overskud. En regulering, der medfører en samfundsøkonomisk omkostning kan kun "finansieres" ved at afskaffe anden samfundsøkonomisk skadelig regulering, der har det dobbelte skadesomfang.

Formålet med at opgøre administrative byrder, selvom de er inkluderet i de samfundsøkonomiske omkostninger, er at samfundsøkonomiske analyser er mere ressourcekrævende at udarbejde. Så i tilfælde, hvor en regel ikke vurderes til at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser, kan det stadig være relevant at opgøre de administrative byrder.

Finansministeriet udsteder med udgangspunkt i Finansministeriets "Vejledning i samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger"³⁴ retningslinjer for hvordan man mest hensigtsmæssigt laver cost-benefit-analyser af regler. Retningslinjerne skal følges af det enkelte ministerium.

Andet princip: Regelbudgetter og klar ansvarsfordeling

Årlige regelbudgetforhandlinger

Regeringens økonomiudvalg fastsætter årlige regelbudgetter, hvor hvert ministerium bindes til et mål for regler, administrative byrder og samfundsøkonomiske omkostninger. Økonomiudvalget afgør tvivlsspørgsmål, herunder hvor regler, der overlapper mellem ministerier, skal medregnes.

Det samlede mål for regeringen skal i løbet af tre år føre til at man når målsætningen for bureaukratiloftet.

³¹ Se evt. Erhvervsstyrelsen (2020) og Erhvervsministeriet (2021)

³² Kilde: Erhvervsstyrelsen (2020)

³³ Kilde: Finansministeriet (2017)

³⁴ Se https://fm.dk/media/14822/Vejledningisamfundsoekonomiskekonsekvensvurderinger_web.pdf

Regelbudgettet kan ændre sig fra år til år afhængigt af regulatoriske behov mv., så reguleringsbudgettet i et givet år kan udvides for nogle ministerier, mens det indsnævres for andre. Præcis som det kendes fra de økonomiske budgetter. Denne fleksibilitet betyder, at et ministerium kan håndtere evt. nye problematikker med ny regulering, hvis blot andre ministerier reducerer antallet af regler tilsvarende.

Ansvarsfordeling

Det enkelte ministerium er ansvarlig for at opgøre antallet af regler på dets ressortområde og overholde det fastsatte regelbudget.

Finansministeriet udfærdiger vejledninger og offentliggør bureaukratilofts-notater og data med input fra de enkelte ministerier. Som en del af udfærdigelsen af vejledningen laves en testoptælling på en mindre del af regelsættet, hvor tilfælde, hvor der er tvivl om, hvordan antallet af regler skal opgøres, registreres. Disse tvivlstilfælde forelægges økonomiudvalget med henblik på at sikre at antallet af regler opgøres korrekt og ensartet på tværs af ministerier.

Rigsrevisionen anmodes om i sit tilsyn med ministerierne og eventuelle styrelser at revidere efterlevelsen af bureaukratiloftet. Herunder sikrer Rigsrevisionen, at Finansministeriets vejledninger bliver fulgt, og at opgørelsen foregår ensartet i de forskellige ministerier, så den samlede regelmængde opgøres korrekt.

Hvis "1 ind, 2 ud"-modellen ikke er tilstrækkeligt til at nå målsætningen om 10% færre regler inden for tre år, skal økonomiudvalget fastlægge en strategi for at nå målsætningen gennem målrettet deregulering.

Tredje princip: Løbende opfølgning

Årlige opgørelser

Det samlede antal regler opgøres hurtigst muligt. Herefter opgøres antallet af regler årligt, så interesseorganisationer, presse, tænketanke og andre interessenter kan følge op på udviklingen.

For hver opgørelse laves der et bureaukratilofts-notat med centrale resultater fra opgørelsen, herunder naturligvis det samlede antal regler og udviklingen i antallet af regler, samt en opgørelse af de administrative byrder og samfundsøkonomiske omkostninger.

Derudover offentliggøres data for optællingen i et let tilgængeligt format (fx csv-filer) med alle metadata, jf. "Eksempler på hvordan regler tælles" (s. 20).

Bilag: Optælling af regler i praksis

Eksempler på hvordan regler tælles

Nedenfor gives en række eksempler på, hvordan konkrete regler optælles.

Antal regler i én paragraf

Der er ikke en sammenhæng mellem antal paragraffer i love og bekendtgørelser og antal regler. Boks 4 viser en række eksempler, hvor én paragraf svarer til en regel.

Boks 4

Eksempler hvor én paragraf indeholder én regel

Lovgivning	Antal regler
Campingvogne, telte m.v. må kun være opstillet på en campingplads i perioden 1. november-28. februar, hvis kommunalbestyrelsen har givet tilladelse til vintercampering, dvs. kortvarige ophold af 15-20 dages varighed, weekender m.v., eller vinteropbevaring af campingvogne m.v. ^I	1
Under kørsel på motoriseret løbehjul, skal enhver person der anvender køretøjet, anvende fastspændt cykelhjelme. ^{II}	1
Enhver markedsføring af forbrugslånsvirksomheder og kreditaftaler til forbrugere i forbindelse med markedsføring af spil eller spiludbydere er forbudt . ^{III}	1

Kilder:

I: Campingreglementet § 10 (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/319>).

II: Bekendtgørelse om forsøgsordning for motoriseret løbehjul § 10 a (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/55>).

III: Markedsføringsloven § 11 b (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2022/866>).

Det er dog langt fra altid tilfældet, at én paragraf svarer til én regel som i boks 4. Ofte vil formuleringen i paragraffen angive flere regler, jf. eksemplerne i boks 5.

Boks 5

Eksempler hvor én paragraf indeholder flere regler

Lovtekst	Antal regler
Råben med varer på en vej er forbudt før kl. 7 og efter kl. 18 og må ikke finde sted, hvor det er til ulempe for hospitaler, skoler eller lignende. ¹¹	2 Råben med varer er reguleret både i et tidsrum og i forhold til visse lokationer.
<p>For hvert regnskabsår skal de virksomheder, der er nævnt i § 3, stk. 1, aflægge et årsregnskab efter denne lov. Medmindre andet følger af §§ 9 a, 18, 22, 78, 102 eller 109, skal årsregnskabet suppleres med</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) årsregnskab for en af virksomheden ledet koncern (koncernregnskab), 2) ledelsesberetning for virksomheden og for en af virksomheden ledet koncern og 3) ledelsespåtegning. 	4 Virksomheder skal aflægge årsregnskab, herunder tre supplerende krav.

Kilde: Ordensbekendtgørelsen § 8. Stk. 2 (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2005/511>) og Årsregnskabsloven § 2 (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/838>)

Betingede regler

Mange regler består af et umiddelbart forbud, medmindre borgerne lever op til en række betingelser. Dette gælder fx i forhold til at køre bil, hvor det er forbudt at køre bil uden kørekort, men hvor kørekortet kan erhverves, på betingelse af, at borgeren lever op til en række specifikke krav.

I disse tilfælde tælles både det umiddelbare forbud (krav om kørekort) og betingelserne for at få kørekort med, jf. boks 6.

Boks 6

Betingede regler

Lovtekst	Antal regler
§56 Motorkøretøj og stor knallert må kun føres af en person, der har erhvervet kørekort. Føreren skal under kørslen have kørekortet hos sig og skal på forlangende vise det til politiet.	3 Du skal have kørekort, du skal have det med, og du skal vise det.
Stk. 2. Kørekort kan udstedes til en person, der: 1) er fyldt 18 år, jf. dog § 57, 2) er i besiddelse af tilstrækkelig synsevne samt i øvrigt af den fornødne åndelige og legemlige færlighed, og 3) ved en prøve godtgør at have tilstrækkelig kørefærdighed og fornødent kendskab til køretøjet og dets behandling samt til færdselsreglerne.	3 Tre krav skal opfyldes, før du kan erhverve kørekort.

Kilde: Færdselsloven (<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2021/1710>).

Det kan i praksis være svært at afgøre, hvor man præcist sætter grænsen for, hvilke regler der skal tælles med. I forhold til eksemplerne i boks 6 skal man fx bestå en teoriprøve, som består af en række spørgsmål. Der er dog ikke et krav om, at borgeren svarer rigtigt på alle spørgsmålene i prøven, ligesom det ikke er et krav, at borgeren kan alle regler (selvom det selvfølgelig forbedrer chancen for at bestå prøven). Derfor tælles spørgsmålene i teoriprøven ikke med.

Generelt tælles et krav om at bestå en prøve som én regel, så længe man ikke skal dokumentere, at man kan alle enkeltdele af regelsættet, der testes i. Skal der oplyses navn osv. for at tage prøven, tæller hver enkelt af disse oplysninger med som en regel.

Hvis borgeren, virksomheden, kommunen osv. skal indlevere informationer, data osv. for at bestå testen (fx ved stresstest af banker), tælles hvert krav som én regel.

Regler i forbindelse med hjælp fra det offentlige

I mange tilfælde stiller det offentlige services eller hjælp til rådighed, hvor borgerne skal leve op til visse regler, for at modtage servicen eller hjælpen. I disse tilfælde kan man argumentere for, at borgeren er i sin frie ret til ikke at modtage hjælpen, hvorfor reglerne ikke skal tælles med og indgå i bureaukratiloftet. Imidlertid er borgerne ikke i deres frie ret til ikke at betale for servicen og hjælpen, og i mange tilfælde er det direkte forbudt for borgeren at søge alternativer. Derfor indgår disse regler i bureaukratiloftet.

Et eksempel er sygedagpengeopfølgning, hvor arbejdsgiver og sygemeldte via fast track-ordningen kan anmode om, at jobcentret indkalder til en tidlig opfølgningssamtale, hvis en sygemelding forventes at vare længere end 8 uger.³⁵ Her tælles reglerne med, jf. eksemplerne i boks 7.

³⁵ Se <https://star.dk/indsatser-og-ordninger/indsatser-ved-sygdom-nedslidning-mv/sygedagpengeopfoelgning/>

Boks 7

Eksempel fra sygedagpengesager

Lovtekst	Antal regler
<p>Er lønmodtageren indforstået med, at kommunen på baggrund af arbejdsgiverens anmodning iværksætter en tidlig opfølgning, skal lønmodtageren,</p> <p>1) udfylde og returnere det vedlagte skema til brevet, jf. § 3, stk. 2, senest 2 bankdage efter afsendelsen af brevet, og</p> <p>2) bestille tid hos sin praktiserende læge til konsultation, som skal finde sted tidligst 6 bankdage og senest 8 bankdage efter afsendelsen af brevet i § 3, stk. 2, for at få en lægeattest, jf. § 11 a i lov om sygedagpenge, til brug for den første opfølgningssamtale.</p>	<p>2</p> <p>Det er frivilligt at anmode om tidlig opfølgning, men den tidlige opfølgning kræver 2 handlinger fra lønmodtageren (returnere skema og bestille tid hos læge).</p>
<p>Når kommunen har modtaget det udfyldte skema fra lønmodtageren, skal kommunen,</p> <p>1) anmode den praktiserende læge om lægeattesten til brug for den første opfølgningssamtale, og i anmodningen videregive lønmodtagerens oplysninger samt de oplysninger, som en eventuel arbejdsgiver måtte have afgivet, ud fra de tre spørgsmål nævnt i § 3, stk. 1, og</p> <p>2) indkalde lønmodtageren til den første opfølgningssamtale.</p>	<p>2</p> <p>Kommunen skal udføre 2 handlinger i forbindelse med anmodningen.</p>

Kilde: Bekendtgørelse om opfølgning i sygedagpengesager §§ 4-5 (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/473>).

Flere alternativer til at leve op til krav

Ikke alle opdelinger er lig med, at der er tale om flere regler. Fx vil muligheden for at vælge mellem flere alternativer kun tælle som ét krav, jf. boks 8.

Boks 8

Alternativer

Lovtekst	Antal regler
<p>Værnepligtige skal med de begrænsninger, der følger af denne lov, gøre værnepligtstjeneste, der består i</p> <p>1) tjeneste i forsvaret,</p> <p>2) tjeneste i redningsberedskabet,</p> <p>3) bistan SARbejde i udviklingslande eller</p> <p>4) civilt arbejde efter den særlige lovgivning herom.</p>	<p>1.</p> <p>Selvom der er 4 alternativer, er kun ét alternativ påkrævet.</p>

Kilde: Værnepligtsloven § 2 (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2006/225>).

Skemaer

I skemaer eller formularer er en regel en "fuldstændig oplysning", der skal gives uanset hvordan skemaet er designet. Der tælles antal informationer og ikke "bokse". I nogle skemaer, er det ikke påkrævet at alle udfylder alle dele. I disse tilfælde tages den gennemsnitlige eller mest rimelige brug af denne formular i betragtning, når antal regler/informationer skal beregnes.

Boks 9

Skemaer med mange felter

Spørgsmål i spørgeskema fra Danmarks Statistik	Antal regler
<p>Har virksomheden i perioden 2018-20220 introduceret nogle af de følgende typer af nye eller forbedrede processer, som adskiller sig væsentligt fra virksomhedens tidligere processer?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Metoder til produktion eller udvikling af varer eller serviceydelser 2) Metoder vedr. logistik, levering eller distribution af materialer 3) Metoder til databehandling eller kommunikation 4) Nye regnskabsmetoder eller andre administrative funktioner 5) Nye forretningsgange, -procedurer eller organisering af eksterne relationer 6) Metoder til organisering af ansvar og beslutningskompetence eller personaleledelse (HR-management) 7) Metoder til promovning af produkter, indpakning, prissætning, produktetksporing eller kundeservice <p>Alle spørgsmål skal besvares med "ja" eller "nej".</p>	7

Kilde: Danmarks Statistik. Udviklingsaktiviteter i erhvervslivet. 2020

(<https://www.dst.dk/Site/Dst/SingleFiles/GetArchiveFile.aspx?fi=18290103925&fo=0&ext=serviceit>).

Indberetninger

Hvis informationer, som fx spørgeskemaer, indberetning af løn eller lignende skal oplyses til flere forskellige offentlige instanser, tælles reglerne én gang for hver gang, oplysningerne skal gives. Hvis en virksomhed fx flere steder skal oplyse den andel af omsætningen, der er udenlandsk, skal hvert enkelt sted tælles med som én regel.

Eksempler, der ikke tælles som en regel

Følgende afsnit er en række eksempler på regulering, som ikke vil blive talt med som regler, der udgør et krav eller et forbud.

Bemyndigelser

Bemyndigelser gives typisk til en minister, men kan også være andre myndigheder, som fx Fødevarestyrelsen, der udfører kontroller på veterinær- og fødevareområdet. Selve bemyndigelsen er ikke en regel, men hvis der som følge af bemyndigelsen besluttet nye regler, indgår de i grundlaget for bureaukratiloftet på linje med andre regler.

Boks 10

Bemyndigelser

Lovtekst	Antal regler
Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om kontrol med salg og markedsføring af lattergas til forbrugere, herunder om udstedelse af forbud og påbud. ¹	0 "kan fastsætte" tælles ikke, da det ikke af nærværende lovtekst er et krav eller forbud.
Fødevarestyrelsen kan pålægge en virksomhed tre eller flere ekstra kontrolbesøg (skærpet kontrol), hvis det skønnes nødvendigt for at sikre overholdelse af fødevarerlovningen.	0 "kan pålægge" tælles ikke, da det ikke som udgangspunkt er et krav om ekstra kontrolbesøg.

Kilder:

I: Lov om salg og markedsføring af lattergas til forbrugere § 7 (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/800>)

II: Bekendtgørelse om fødevarerkontrol og offentliggørelse af kontrolresultater § 1. Stk. 7 (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/2121>)

Proces

Processen for hvordan et krav skal opfyldes tælles ikke. Kravet tælles, men ikke processen. Processen kan fjernes uden at påvirke antallet af krav for en handling.

Boks 11

Titel

Lovtekst	Antal regler
Ansøgning om indskrivning af børn i folkeskolen og om optagelse af børn i skolefritidsordning skal indgives til kommunalbestyrelsen <i>ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning</i> , som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening)	1 Her er 1 krav, dvs. krav om at ansøgning skal sendes til kommunalbestyrelsen. Ansøgningen skal sendes digitalt, hvilket ikke tæller som et krav.

Kilde: Folkeskoleloven § 38 (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1887>).

Dubletter

Dubletter opstår når samme krav eller forbud er bestemt et sted og så gentaget andetsteds, som regel i en relateret bekendtgørelse eller lignende. Krav eller forbud kan også blive gentaget inden for samme lovgivning. Identiske krav eller forbud skal kun tælles en enkelt gang.

Eksempel på output af optællingen

- For hvert dokument (lov, bekendtgørelse, cirkulære, spørgeskema eller lignende) angives udover antallet af regler, jf. ovenstående, som minimum følgende meta-data:

Dokumentets titel

Unikt ID for dokumentet

Dokumentets type (lov, bekendtgørelse, cirkulære, spørgeskema etc.)

Reglens ophav (EU, internationale aftaler, Folketinget, ministerium, styrelse mv.)

Reglens ressortområde

Dato for optælling

Evt. årlig frekvens, hvis der er tale om spørgeskemaer eller andre indberetninger.³⁶

2. I det omfang, der er behov for det, oprettes der flere observationer for samme dokument. Det kan fx være i de tilfælde, hvor dokumentet indeholder regler med forskellige ophav, jf. tabel 1.

Herudover kan der tilføjes ekstra meta-data i det omfang, det findes hensigtsmæssigt. Det bør bl.a. overvejes, hvorvidt det er muligt at lave én linje for hver enkelt regel, så første linje i tabel 1 med otte regler erstattes af otte linjer – én for hver regel – med dokumentation for reglen. Det bør også overvejes at tilføje meta-data med henblik på en effektiv fremtidig evaluering af bureaukratiloftet. Det kan fx være en registrering af, hvilke sektorer de enkelte regler omfatter.

Tabel 1

Eksempel på output fra optælling af en forskrift

Titel	ID	Type	Ophav	Ressortområde	Antal regler	Dato	Frekvens	...
Jobs i byggeriet	123	Spørgeskema	EU	Beskæftigelsesministeriet	8	1/1-23	2	
Jobs i byggeriet	123	Spørgeskema	Folketinget	Beskæftigelsesministeriet	6	1/1-23	2	
Jobs i byggeriet	123	Spørgeskema	Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering	Beskæftigelsesministeriet	16	1/1-23	2	

³⁶ Hvis et spørgeskema udsendes til virksomhederne hvert kvartal, angives altså "4". Hvis det udsendes hvert andet år, angives "0,5". Hvis der er tale om en indberetning, som sker i forbindelse med bestemte aktiviteter, skrives det gennemsnitlige antal pr. år. Hvis der fx er tale om en formular, der skal udfyldes ved import, angives den gennemsnitlige antal gange, virksomhederne udfylder formularen, svarende til antallet af udfyldte formularer divideret med antallet af virksomheder, der har anvendt formularen i det seneste år.

Referencer

- Alternativet. 2022. "Demokrati- og Indenrigsministeriet". Alternativet. 2022. <https://alternativet.dk/der-er-et-alternativ/politisk-program-og-nye-ministerier/demokrati-og-indenrigsministeriet>.
- Bækgaard, Martin. 2023. "Borgernes oplevelse af administrative byrder i kontakten med det offentlige: Resultater og anbefalinger fra et forskningsprojekt". *Administrativ Debat* 2023 (2). <https://tidsskrift.dk/administrativ-debat/article/view/140490>.
- Coffey, Bentley, og Patrick A. McLaughlin. 2021. "Regulation and Economic Growth: Evidence from British Columbia's Experiment in Regulatory Budgeting". *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3868527>.
- Danmarksdemokraterne. 2023. "Danmarksdemokraternes partiprogram". https://danmarksdemokraterne.dk/forside/wp-content/uploads/2023/08/Principprogram_V1_low.pdf.
- Dansk Folkeparti. 2022. "Erhverv". *Dansk Folkeparti* (blog). 2022. <https://danskfolkeparti.dk/politik/erhverv/>.
- Enhedslisten. 2022. "Retfærdig retning for Danmark – Enhedslisten". 2022. <https://enhedslisten.dk/forstaaelsespapir>.
- Erhvervsministeriet. 2021. "Vejledning om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger". https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/2021-06/Erhvervsministeriet_maj%202021_Vejledning%20om%20erhvervs%C3%B8konomiske%20konsekvensvurderinger%20FINAL-a.pdf.
- Erhvervsstyrelsen. 2020. "AMVAB-Vejledningen - Aktivitetsbaseret måling af virksomhedernes administrative byrder", 28.
- Finansministeriet. 2017. "Vejledning i samfundsøkonomiske konsekvensvurderinger". https://fm.dk/media/14822/Vejledningisamfundsøkonomiskekonsekvensvurderinger_web.pdf.
- Herby, Jonas. 2023. "Hvert fjerde EU-direktiv bliver overimplementeret". www.cepos.dk.
- Herby, Jonas, og Line Andersen. 2022. "Sådan får Danmark succes med at bekæmpe regulering og bureaukrati: Erfaringer med regelstop". CEPOS. <https://cepos.dk/media/6567/saadan-faar-danmark-succes-med-at-bekaempe-regulering-og-bureaukrati-erfaringer-med-regelstop..pdf>.
- . 2023. "Et bureaukratiloft kan give økonomisk gevinst på 58 mia. kr." <file:///C:/Users/Herby/Downloads/et-regelstop-kan-give-oekonomisk-gevinst-paa-58-mia-kr.pdf>.
- Konservative. 2022. "Erhvervspolitik". *Det Konservative Folkeparti* (blog). 2022. <https://web.archive.org/web/20230914095249/https://konservative.dk/politik/politikomraader/erhvervspolitik/>.
- Liberal Alliance. 2022. "Afbureaukratisering". Liberal Alliance. 2022. <https://web.archive.org/web/20230914093515/https://www.liberalalliance.dk/politik/offentlig-sektor/afbureaukratisering/>.
- Moderaterne. 2022. "HVAD ER MODERATERNES FORSLAG". 5. januar 2022. <https://web.archive.org/web/20230914092618/https://moderaterne.dk/politik/>.
- Nye Borgerlige. 2022. "PLANEN". Nye Borgerlige. 2022. https://web.archive.org/save/https://nyeborgerlige.dk/politik/planen_for_et_borgerligt_danmark/.
- Produktivitetskommissionen. 2013. "Konkurrence, internationalisering og regulering: Analyserapport 2". København: Produktivitetskommissionen.
- Radikale Venstre. 2022. "2030-plan_radikale-venstre_2022.pdf". https://www.radikale.dk/media/djfejvti/2030-plan_radikale-venstre_2022.pdf.
- SF. 2022. "Ligestilling, køn og seksualitet". Socialistisk Folkeparti. 2022. <https://sf.dk/det-vil-vi/ligestilling/>.

- S-regeringen. 2022. "Danmark kan mere III". <https://fm.dk/media/26382/danmark-kan-mere-iii.pdf>.
- SVM-regeringen. 2022. "Ansvar for Danmark - Det politiske grundlag for Danmarks regering". <https://www.stm.dk/media/12275/regeringsgrundlag2022-a.pdf>.
- Venstre. 2022. "Flere muligheder og nemmere at drive virksomhed". Venstre - Mere frihed. Flere muligheder. 2022. <https://web.archive.org/web/20230914092105/https://www.venstre.dk/politik/venstres-politiske-udspil/venstres-ivaerksaetterstrategi/flere-muligheder-og-nemmere-at-drive-virksomhed>.
- Økonomi - og erhvervsministeren. 2005. "Redegørelse af 15. juni 2005 om erhvervslivet og reguleringen 2003/04". <https://www.ft.dk/samling/20042/almdel/eru/bilag/166/186653/index.htm>.
- Økonomi- og erhvervsministeren. 2011. "Redegørelse af 1/6 11 om erhvervslivet og reguleringen 2009/2010". https://www.ft.dk/ripdf/samling/20101/redegoerelse/R21/20101_R21.pdf.